

Hoe wordt het mbo bekostigd?

1. De Lumpsum

De overheid stelt de lumpsum vast voor middelbaar beroepsonderwijs (mbo) en volwassenenonderwijs. Het bestuur van de instelling bepaalt zelf hoe het dit geld besteedt. Zo kunnen instellingen hun beleid en onderwijs beter afstemmen op de situatie van de school. Bijvoorbeeld op het aantal leerlingen en de behoefte aan materialen. Bij de verdeling van de budgetten in het beroepsonderwijs en de volwasseneneducatie (bve) houdt de overheid rekening met:

- het aantal leerlingen;
- het aantal diploma's.

Rijksbijdrage

Het landelijk beschikbare budget voor de exploitatiekosten en de huisvestingskosten voor het beroepsonderwijs wordt verdeeld in landelijk beschikbare budgetten voor:

- a. de entreeopleiding, en
- b. de basisberoepsopleiding, vakopleiding, middenkaderopleiding en specialistenopleiding.

Berekening

Onze Minister berekent de rijksbijdrage voor een instelling voor de exploitatiekosten en de huisvestingskosten voor het beroepsonderwijs voor een kalenderjaar door bij elkaar op te tellen:

- a. het rijksbijdragedeel voor de entreeopleiding, en
- b. het rijksbijdragedeel voor de basisberoepsopleiding, vakopleiding, middenkaderopleiding en specialistenopleiding,

De uitkomst van de berekening wordt rekenkundig afgerond op hele euro's. De berekende rijksbijdrage wordt vermeerderd met het rijksbijdragedeel voor gehandicapte studenten

Formules om de rijksbijdrage te berekenen:

Entree-opleidingen

De bijdrage per instelling is een gedeelte van het totale landelijke budget voor alle (entree-instellingen) en wordt berekend a.h.v. onderstaande formules

Formule: (Instituutsstudentwaarde [ISW] : Landelijke studentwaarde [LSW]) * Landelijk Budget (LB)

ISW: wordt berekend volgens de formule: $\sum [(S_{bbl} \times 0,5 \times PF) + (S_{bol} \times PF)] \times Cf$

LSW: wordt gebaseerd op de som van de ISW van alle entreeopleidingen

LB: wordt jaarlijks in de rijksbegroting vastgelegd. De LB is gebaseerd op o.a. door de vergoeding de ingeschreven student te vermenigvuldigen met de factor 0,8 en het diploma beroepsonderwijs met de factor 0,2.

S_{bbl}: aantal bbl-studenten per opleiding

S_{bol}: aantal bol-studenten per opleiding

PF: is de prijsfactor van de student en wordt per opleiding bij ministeriële regeling vastgesteld.

CF: correctiefactor op basis van de tweede teldatum: $[Sbbl1 \times 0,5 + Sbol1] + [Sbbl2 \times 0,5 + Sbol2]$

De basisberoepsopleiding, vakopleiding, middenkaderopleiding en specialistenopleiding

De bijdrage per instelling is een gedeelte van het totale landelijke budget voor alle instellingen en wordt berekend a.h.v. onderstaande formules. In tegenstelling tot de entree-opleidingen wordt hier de diplomawaarde, IDiW en LDiW, per niveau apart in de berekening meegenomen.

Formule: (Instituutsstudentwaarde [ISW] + Instuutsdiplomawaarde [IDiW]) : (Landelijke studentwaarde [LSW]) + landelijke diplomawaard [LDiW] * Landelijk Budget (LB)

ISW: wordt berekend volgens de formule: $\sum [(Sbbl \times 0,4 \times PF) + (Sbol \times PF)] \times 0,8 \times Cf$

IDiW: wordt berekend volgens de formule: $\sum \{[(S \times DiW - DiE) + DS] \times 0,2\}$

S: elke student die in het tweede kalenderjaar voorafgaand aan het bekostigingsjaar aan de desbetreffende instelling een diploma van een basisberoepsopleiding, vakopleiding of middenkaderopleiding heeft behaald;

DiW: de diplomawaarde; DiW bedraagt voor: een basisberoepsopleiding: 1, een vakopleiding: 3 en een middenkaderopleiding: 5

DiE: DiW van het hoogste door elk student eerder behaalt diploma van een basisberoepsopleiding, een vakopleiding of een middenkaderopleiding.

DS: de diplomawaarde voor een specialistenopleiding bedraagt 2 voor elke student die een diploma van een specialistenopleiding heeft behaald in het tweede kalenderjaar voorafgaand aan het bekostigingsjaar, en niet eerder een diploma van een specialistenopleiding heeft behaald.

LSW: wordt gebaseerd op de som van de ISW van alle entreeopleidingen

LB: wordt jaarlijks in de rijksbegroting vastgelegd. De LB is gebaseerd op o.a. door de vergoeding de ingeschreven student te vermenigvuldigen met de factor 0,8 en het diploma beroepsonderwijs met de factor 0,2.

Sbbl: aantal bbl-studenten per opleiding

Sbol: aantal bol-studenten per opleiding

PF: is de prijsfactor van de student en wordt per opleiding bij ministeriële regeling vastgesteld.

CF: correctiefactor op basis van de tweede teldatum: $[Sbbl1 \times 0,4 + Sbol1] + [Sbbl2 \times 0,4 + Sbol2]$

2. De werkagenda MBO

Het kabinet investeert structureel extra zo'n 367 miljoen per jaar in het mbo, grotendeels op de drie prioriteiten van de Werkagenda. Daarnaast wordt het budget van de kwaliteitsafspraken (circa € 528 miljoen) door de scholen ingezet voor de doelstellingen uit deze Werkagenda. Voor de uitvoering van de Werkagenda, die loopt tot en met 2027, is daarmee jaarlijks zo circa 0,9 miljard beschikbaar (€ 367 miljoen aan nieuwe investeringen + € 528 miljoen voor de kwaliteitsafspraken). Dat telt op tot een investering van ruim € 4,4 miljard euro voor vijf jaar.

De regeling Salarismix, met daarin de extra Randstadgelden, wordt per 1 januari 2024 stopgezet. Vanaf 1 januari 2024 komt een bedrag van €142 miljoen beschikbaar, wat overeenkomt met het

bedrag dat de sociale partners voor ogen hadden. Dit is een structurele ophoging van de regeling salarismix met €90 miljoen om te kunnen zorgen voor beter carrièreperspectief voor het personeel in het mbo. Elke mbo instelling moet daarvoor een concreet plan maken voor instroom, doorstroom, behoud personeel en werkdruk. Voor excellent docentschap komt er een Comenius-programma en er komt een onderwijspremie voor onderwijsteams die een topprestatie leveren. De komende vijf jaar is hiervoor in totaal € 22 miljoen bestemd. Voor practoren en docent-onderzoekers wordt een specifiek budget vastgelegd van € 25 miljoen per jaar.

3. NPO gelden per mbo-instelling

https://www.nponderwijs.nl/binaries/nationaalprogrammaonderwijs/documenten/publicaties/2021/07/29/overzicht-middelen-np-onderwijs-mbo/Overzicht_middelen_NP_Onderwijs_mbo.ods

4. Het Nationaal Groeifonds

Het Nationaal Groeifonds kent mbo, hbo en universiteiten 560 miljoen euro toe voor programma Digitaliseringsimpuls. De Commissie Nationaal Groeifonds investeert in de tweede ronde van het Nationaal Groeifonds miljoenen in onder andere digitalisering, laaggeletterdheid en LLO.

Het landelijk budget (LB):

In het verleden werd het landelijk budget verdeeld in 80% exploitatiekosten en 20% voor de behaalde diploma's. De exploitatiekosten bestonden op hun beurt weer uit de mbo-instelling gemiddelde personeelslasten (ongeveer gemiddeld 75%) en de overige benodigde uitgaven (ongeveer 25%). Dit was afhankelijk van de indexering gebaseerd op cijfers van het CBS betreffende o.a. het prijsindexcijfer en de groeicijfers per sector van de economie. Met de invoering van de cascade bekostiging (die inmiddels ook weer ter ziele is) is die budgetverdeling vervangen door de factor 0,8 voor het aantal studenten en de factor 0,2 voor de diplomawaarde.

Dit heeft er toe geleid dat niet rechtstreeks te achterhalen is in hoeverre de uitgaven voor meer of minder LC docenten van invloed is op de lumpsum en de salarismix. Voor dat laatste zijn aparte afspraken gemaakt.